

OPBRENGST WINTERTARWE BLIJFT STIJGEN

Het Landbouwcentrum Granen (LCG) legde dit jaar op 9 plaatsen rassenproeven voor wintertarwe aan. Hoewel een moment noodrijpheid werd gevreesd wegens de droogte, kon de regen bijna overal voor een zeer behoorlijke opbrengst zorgen. De gemiddelde opbrengst van de getuigenrassen was op de meeste plaatsen hoger dan ooit. – Naar: LCG

Behalve in de Wase polders, waar pas kon gezaaid worden op 4 december, kon men overal voor 1 november zaaien. Het perceel in Kieldrecht werd ook als laatste geoogst, net als dat in Nieuwenhove op 11 augustus. In Zuienkerke werd de maaidorser al op 1 augustus van stal gehaald.

Tabel 1 (p. 14) geeft een overzicht van de rassen die deelnamen aan de proeven. Er werd een standaard zaaizaadbehandeling toegepast. De ziektebestrijding werd uitgevoerd op basis van de ziektedruk in het perceel, en omvatte een aarbehandeling en een bladbehandeling.

Korrelopbrengst

Tabel 2 (p. 14) geeft een overzicht van de gemiddelde korrelopbrengst in 2015 naargelang de grondsoort. Dit is in relatieve cijfers (procenten) ten opzichte van het gemiddelde resultaat van de getuigenrassen (Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak), dat gemiddeld voor Vlaanderen 13.216 kg/ha bedroeg. Dit is gemiddeld iets meer dan 1000 kg meer dan in 2014 en ongeveer 1250 kg hoger dan in 2013. In de leem- en zandleemstreek leverden de getuigenrassen gemiddeld 12.715 kg/ha, en 12.294 kg/ha in de Wase polder. Met 15.183 kg/ha waren de proefvelden in de kustpolders dit

jaar uitermate productief. De rassen werden in deze tabel opgenomen in alfabetische volgorde. Uiteraard moet bij het interpreteren van de resultaten een nuancering worden gemaakt tussen voedertarwerassen en variëteiten met bakkwaliteit.

Voor de korrelopbrengst speelt bij de rassenkeuze niet alleen de regelmatigheid van een ras over de diverse proefplaatsen binnen eenzelfde jaar een rol, maar ook de regelmatigheid van het ras over de jaren heen. Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren, moet je bij voorkeur minstens 3 resultaten over meerdere proefjaren kunnen beschouwen. Door meerdere rassen te kiezen kan je aan risicospreiding doen. Bovendien moet je bij de rassenkeuze ook rekening houden met onder andere legergevoeligheid, ziektegevoeligheid en spreiding in vroegheid.

Het algemeen gemiddelde voor het Vlaamse Gewest kan de geschiktheid van rassen voor een bepaald bodemtype enigszins verdoezelen. Ook dit jaar kon op leem- en zandleemgronden geen enkel ras op al de proefplaatsen de hoogste score halen, maar we hebben te maken met een ruime kopgroep van rassen die overal goed tot gemiddeld scoorden. Cellule, Gedser, JB Diego, KWS Ozon, Tobak, Rubisko, Lithium en Atomic voeren het klassement aan. Tabel 2 geeft ook een idee hoe de beproefde

Tabel 1 Overzicht van de rassen in proef - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2015

Ras	Jaar opname Europese rassenlijst	Mandataris of verdeler	Kwaliteit ¹
Addict	2013	Jorion/Philip Seeds	C
Alcides	2014 (B)	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Amalia	2013	Limagrain Belgium	
Anapolis	2013	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Atomic	2012 (B)	Aveve Zaden	A (BPS)
Avatar	2010	Jorion/Philip-Seeds	C
Benchmark	2014	Limagrain Belgium	
Bergamo	2011	Jorion/Philip-Seeds	B1 (BPS)
Britannia	2013	Phytosystem nv	Biscuittarwe
Cellule	2011	Limagrain Belgium	BPS
Elixer	2011	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Faustus	2014 (B)	Aveve Zaden	B
Forum	2012	Aveve Zaden	Baktarwe A
Gedser	2012	Jorion/Philip Seeds	C
Graham	2013	Syngenta Seeds	BP
Grapeli	2012	Jorion/Philip-Seeds	B2
Henrik	2009 (B)	Aveve Zaden	Voedertarwe
Intro	2011	Limagrain Belgium	BPS
JB Diego	2006	Rigaux Semences	Tout venant
Kundera	2013	Jorion/Philip Seeds	B2
KWS Ozon	2009 (B)	Aveve Zaden	Baktarwe A
KWS Smart	2014 (B)	Aveve Zaden	Voedertarwe
Limabel	2013 (B)	Limagrain Belgium	BP
Lithium	2013	Jorion/Philip-Seeds	C
Lyrik	2011	SCAM	BPS
Matheo	2012	Aveve Zaden	A (BPS)
Memory	2012 (B)	Jorion/Philip-Seeds	B2
Mentor	2012	Jorion/Philip-Seeds	B1 (BPS)
Pionier	2013	Rigaux Semences	A
RGT Reform	2014	Limagrain Belgium	A
Rubisko	2011	Limagrain Belgium	BP
Sahara	2005	Aveve Zaden	Voedertarwe
Sokal	2010	Rigaux Semences	BPS
Terroir	2012	SCAM	BPS
Tobak	2011	Limagrain Belgium	BP

(B) = ras eveneens ingeschreven op de Belgische rassenlijst
¹ Kwaliteit: BPS = Blé panifiable supérieur; BPC = Blé panifiable courant, bron: mandataris

tarwerassen presteerden op de 2 proeflocaties in de kustpolder. Cellule gaf op beide locaties een meer dan 5% hogere opbrengst in vergelijking met het gemiddelde van de getuigen. Gedser en Benchmark konden dat elk op één locatie. Ze presteerden ook zeer goed op het andere proefveld in de kustpolder. Ook Britannia, Terroir, JB Diego, Bergamo, Elixer, Henrik, Atomic, Rubisko, Anapolis en Avatar presteerden beter dan het gemiddelde in de kustpolders. In de Wase polder scoorden Tobak, Terroir, Mentor, Avatar, Britania, JB Diego, Bergamo, KWS Ozon, RGT Reform en Elixer boven het gemiddelde van de getuigen. Gemiddeld over alle proefplaatsen werd de hoogste productie behaald door Cellule, gevolgd door Rubisko, KWS Ozon, Atomic, Britannia en Litium.

Kwaliteitskenmerken

Het hectolitergewicht bedroeg gemiddeld 80,0 kg. Dit is 4,3 kg meer dan in 2014 en 3 kg meer dan in 2013. Uit tabel 3 (p. 15) kan je opmaken dat Mentor en RGT Reform het hoogste hectoli-

tergewicht behaalden, gevolgd door Cellule, KWS Ozon, Faustus, Elixer en Anapolis. De C-tarwe Gedser haalde afgescheiden het hoogste duizenkorrelgewicht (60,0 g). Ook KWS Ozon, Atomic en Sahara behaalden hoge hectolitergewichten. Het gemiddelde was 51,9. Dit is 4 g hoger dan het gemiddelde in 2014.

Gemiddeld was het stro 78,4 cm lang. Dit is meer dan 6 cm korter dan in 2014, maar vergelijkbaar met 2013. Faustus had het langste stro, gevolgd door Forum en ook Elixer, die steeds hoog scoren op dit kenmerk. Rubisko, dat zich al enkele jaren de kortste toonde, werd met 1 mm geklopt door Cellule, dat vorig jaar de tweede kortste tarwe was. De derde kortste, Britannia, was al bijna 3 cm langer.

Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren moet je minstens 3 resultaten over meerdere proefjaren beschouwen.

Tabel 2 Relatieve korrelopbrengst in 3 regio's en gemiddelde voor het Vlaams Gewest - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2015

Ras ¹	Korrelopbrengst			Gemiddelde Vlaams Gewest
	Leem- en zandleem (6 proeven)	Kustpolder (2 proeven)	Wase polder (1 proef)	
Amalia	-	95,6	-	-
Anapolis	98,2	100,9	98,8	98,9
Atomic	100,2	101,3	97,8	100,2
Avatar	97,7	100,5	102,2	98,8
Benchmark	-	104,6	-	-
Bergamo	98,4	103,0	101,5	99,7
Britannia	98,7	103,1	102,1	100,0
Cellule	103,8	105,3	97,9	103,5
Elixer	-	102,6	100,3	-
Faustus	98,1	98,8	94,4	97,8
Forum	99,3	98,6	95,6	98,7
Gedser	103,0	104,6	-	-
Grapeli	-	96,6	-	-
Henrik	98,6	102,0	98,9	99,4
Intro	-	-	97,7	-
JB Diego	102,2	103,0	102,1	-
Kundera	-	99,5	-	-
KWS Ozon	101,6	97,3	100,7	100,6
Lithium	100,5	98,2	101,0	100,0
Matheo	-	-	98,5	-
Mentor	99,4	94,9	102,3	98,7
RGT Reform	99,8	98,4	100,4	99,6
Rubisko	101,2	101,3	97,4	100,8
Sahara	97,7	95,6	99,9	97,5
Terroir	-	103,0	102,5	-
Tobak	101,3	99,9	103,5	101,2
Gemiddelde	100,0	100,0	100,0	100,0
kg/ha	12.715	15.183	12.294	13.216

Ziektebestrijding uitgevoerd naargelang van de ziektedruk

¹ Relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Anapolis, Atomic, Avatar, Bergamo, Cellule, Forum, Henrik, JB Diego, KWS Ozon, Lithium, Mentor, RGT Reform, Rubisko, Sahara en Tobak.

Tabel 3 Hectolitergewicht, duizendzadengewicht, strolengte en bladziekten - Bron: Rassenproeven wintertarwe LCG 2015

Ras	Hectolitergewicht (kg)	Duizendzadengewicht (g)	Strolengte ¹ (cm)	Bladvlekkenziekte ¹	Gele roest ²		Bruine roest ²
					Binnenland	Kustpolder	
Amalia	-	-	-	-	-	7,6	-
Anapolis	80,6	51,8	77,1	6,6	8,9	8,7	5,1
Atomic	80,2	55,6	78,7	6,6	6,3	6,0	-
Avatar	79,4	49,0	80,1	5,6	8,7	8,7	7,0
Benchmark	-	-	-	-	-	4,7	-
Bergamo	80,1	53,1	79,6	6,2	7,8	8,3	5,7
Britannia	77,1	51,0	74,0	6,8	8,3	8,7	7,0
Cellule	82,2	47,0	71,1	6,8	8,2	8,7	-
Elixer	79,8	49,8	82,2	7,4	8,9	8,9	-
Faustus	80,9	47,8	82,4	7,1	8,7	8,9	5,3
Forum	80,3	53,1	82,2	7,1	8,8	8,9	5,1
Gedser	79,8	60,0	80,6	7,4	7,6	7,6	4,3
Grapeli	-	-	-	-	-	8,3	-
Henrik	77,5	54,4	80,1	6,1	8,7	8,4	6,4
Intro	-	-	-	-	-	-	-
JB Diego	78,8	51,0	77,3	5,9	7,8	8,0	4,8
Kundera	-	-	-	-	-	6,6	8,0
KWS Ozon	81,7	57,3	79,2	6,9	8,4	7,6	5,0
Lithium	79,0	49,3	75,1	6,8	7,4	6,4	9,0
Matheo	-	-	-	-	-	-	-
Mentor	82,4	47,7	80,4	6,9	8,5	7,4	7,8
RGT Reform	82,4	52,8	78,8	-	5,5	4,2	-
Rubisko	78,1	52,5	71,2	6,6	8,0	8,1	8,7
Sahara	79,9	54,4	79,5	7,2	8,3	8,4	7,7
Terroir	-	48,2	-	5,6	-	8,9	5,0
Tobak	79,7	53,4	80,3	6,8	8,7	8,9	3,1
Gemiddelde	80,0 kg	51,9 g	78,4 cm	6,6	8,0	7,7	6,1

¹ Strolengte: na toepassen van groeiregulatoren; ² weerstand tegen bladziekten op onbehandeld gewas, schaal 1-9 waarbij 9 = gezond

Voor Yvan Lambrechts (tweede van rechts) van het team Voorlichting akkerbouw, die binnenkort op pensioen gaat, waren het zijn laatste rassenproeven. Zijn collega Francis Flusu neemt zijn taken over.

Blad- en aarziekten

Tabel 3 geeft ook de gevoeligheid voor bladziekten weer, zoals die dit jaar werd vastgesteld. Er kwam onvoldoende legering voor om dit kenmerk adequaat te kunnen beoordelen. Gedser, en net als vorig jaar ook Elixer en Sahara toonden zich het minst gevoelig voor de bladvlekkenziekte. Ook Faustus en Forum scoorden goed voor dit kenmerk. Net als vorig jaar wordt voor de tolerantie voor gele roest een aparte score weergegeven voor de kustpolder en het binnenland. In het binnenland scoor-

den Anapolis en Elixer, net als vorig jaar, het best voor dit kenmerk. Ook Avatar, Faustus, Forum en Tobak hebben een goede weerstand tegen gele roest. RGT Reform en Atomic zijn uitgesproken gevoelig. RGT Reform toonde ook afgetekend de hoogste gevoeligheid in de kustpolder, waar ook Benchmark slecht scoorde voor dit kenmerk. De rassen met de hoogste tolerantie zijn Elixer, Faustus, Forum, Terroir en Tobak. Lithium, gevolgd door Rubisko, toonde de beste tolerantie tegen bruine roest. Andere minder gevoelige rassen waren Kundera, Mentor en Sahara. ■

Aan dit artikel werkten mee: Yvan Lambrechts, Francis Flusu & Jean-Luc Lamont, Vlaamse overheid, departement Landbouw en Visserij, Team voorlichting akkerbouw; Daniël Wittouck, Lies Willaert & Kristof Boone, provincie West-Vlaanderen, Inagro vzw, afdeling Akkerbouw Rumbeke-Beitem; Veerle Derycke & Geert Haesaert, Universiteit Gent, Vakgroep Toegepaste Biowetenschappen en Hogeschool Gent; Dieter Cauffman, Jos Fagard, Morgan Carlens, Nico Luyx, Martine Peumans & Koen Vranc-ken, PIBO Campus vzw en het Provinciaal Instituut voor Bio-technisch Onderwijs (PIBO) Tongeren; Patrick Vermeulen, Stefan Vandeputte & Dries Goethals, Vrij Technisch Instituut (VTI), Land- en Tuinbouw Poperinge en het Land- en Tuinbouw-centrum Waasland (LTCW); Dirk Martens & Roel Van Avermaet, Technisch Instituut Sint-Isidorus Sint-Niklaas.

De redactie van *Management&Techniek* zorgde zelf voor een interpretatie van de resultaten.